

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát
Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1291/23-E
Sp. zn. ČŠIE-S-174/23-E

Název	Základní škola, Chrudim, Dr. Malíka 958
Sídlo	Dr. Jana Malíka 958, Chrudim II, 537 01 Chrudim
E-mail	broz@zsmalika.cz
IČO	70 888 108
Identifikátor	600 090 647
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Zdeněk Brož
Zřizovatel	město Chrudim
Místo inspekční činnosti	Dr. Jana Malíka 958, Chrudim
Inspekční činnost na místě	19. až 22. 9. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola, Chrudim, Dr. Malíka 958 (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny.

Od poslední inspekční činnosti došlo k 1. 9. 2023 k dalšímu navýšení počtu žáků z 520 na 525. K termínu inspekční činnosti byla kapacita školy zcela naplněna, celkem 525 žáků se vzdělávalo v 18 třídách, z toho bylo evidováno 46 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, čtyři žáci s odlišným mateřským jazykem, sedm žáků se v tomto školním roce vzdělávalo na základě doporučení školského poradenského zařízení podle individuálního vzdělávacího plánu. Třídy jsou naplněny na maximální počet 30 žáků, proto vedení školy podporuje výuku zařazením dalšího pedagogického pracovníka do třídy.

V zájmovém vzdělávání bylo evidováno v šesti odděleních celkem 167 účastníků z 1. až 3. ročníku.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola si dlouhodobě udržuje vysokou úroveň vzdělávání, která vychází z reálně nastavené strategie rozvoje školy. Základním úspěchem naplňování stanovených cílů je sounáležitost všech zaměstnanců školy, jejich pozitivní postoj k práci a sdílení vize školy. Ředitel školy je zkušený pedagog a manažer, který svým přístupem a výbornými řídicími dovednostmi zahrnujícími všechny oblasti řízení zajišťuje velmi dobré podmínky pro zaměstnance, což se příznivě odráží v pohodové a bezpečné atmosféře pro vzdělávání žáků. Ke spolupráci si v loňském školním roce vybral dva nové zástupce, mezi něž efektivně rozdělil potřebné kompetence. Účelnou práci vedení školy doplňuje vedoucí ekonomka a vedoucí vychovatelka školní družiny. Operativní pracovní a provozní porady zaměstnanců školy slouží k účinnému řešení vzniklých situací. Takto nastavený systém řízení je funkční a plně vyhovující podmínkám školy.

Pedagogický sbor je stabilizovaný, složený především ze zkušených učitelů, asistentů pedagoga a vychovatelek, téměř všichni pedagogové jsou odborně kvalifikovaní. Tři učitelé v době inspekce nesplňovali potřebnou odbornou kvalifikaci (jedna učitelka studium zahájila), ale na jejich práci tato skutečnost neměla negativní vliv. Vedení školy plánuje další vzdělávání pedagogických pracovníků s ohledem na aktuální potřeby a důraz klade na vzdělávání celého pedagogického sboru i z vlastních zdrojů. V tomto školním roce doplnila pedagogický sbor jedna začínající učitelka.

Ředitel školy věnuje pozornost adaptaci nových učitelů stanovením dvou uvádějících zkušených pedagogů a vytvářením podmínek pro jejich vzájemnou spolupráci. Hospitační činnost je zavedena nestandardně, pouze v případě potřeby a na žádost pedagoga a provádí ji především zástupce ředitele školy. Všichni zaměstnanci školy respektují zavedená a fungující pravidla, postavená na vzájemné důvěře a odpovědnosti.

O vysoké kvalitě řízení svědčí zájem ředitele školy pravidelně zjišťovat sociální klima a mezilidské vztahy ve škole. Letos provedla Technická univerzita v Liberci opětovné šetření zaměřené právě na toto téma a velmi příznivé výsledky potvrdily, že klima a vztahy ve škole jsou dlouhodobě nadstandardní. Potvrdily tak vysokou úroveň řízení školy po celou dobu funkčního období ředitele školy.

Rychlý přenos potřebných informací uvnitř školy je zajištěn prostřednictvím tzv. sdíleného kalendáře, který má každý pedagog ve svém mobilním telefonu a je tak okamžitě informován o změnách. Škola tradičně organizuje konzultační dny a třídní schůzky pro zákonné zástupce žáků, které se dobře osvědčily pro vzájemné předávání informací.

Partnerská spolupráce školy je specifická, partnery jsou zejména vysoké školy, firmy a organizace, které podporují zvyšování kvality poskytovaného vzdělávání.

Škola aktivně získává další finanční zdroje nad rámec běžného rozpočtu, zejména zapojováním do projektů spolufinancovaných EU. Finanční příspěvky, např. na učební pomůcky a sportovní potřeby pro žáky z ekonomicky slabých rodin, poskytuje *Nadační fond Klubu rodičů a přátel školy*, další finanční prostředky škola získává realizací doplňkové činnosti.

Oblast materiálních podmínek vedení školy soustavně zlepšuje, od poslední inspekce došlo k mnohým pozitivním změnám, několik učeben bylo vybaveno novým nábytkem, postupně byly vyměněny dataprojektory. V rámci projektu *Národní plán obnovy* byly například zakoupeny tablety a notebooky pro prevenci digitální propasti a robotické pomůcky pro rozvoj informatického myšlení žáků. Také byla rekonstruována školní jídelna a kuchyň, což přispívá ke kvalitě práce a pohodové atmosféře pro všechny účastníky vzdělávání. Školní družina má velmi dobré prostorové a materiální podmínky. Výhodou jsou samostatné herny, podnětné a příjemné, pouze jedno oddělení využívá kmenovou učebnu. Pro odpolední aktivity mají žáci k dispozici ostatní školní prostory.

Prevence rizikového chování ve škole je příkladem inspirativní praxe. Škola má pro tuto oblast vypracovaný komplexní program „*Spolu to dokážeme*“, jehož cílem je vzájemné poznávání, zvyšování sebeúcty, uvědomování si vlastní osobnosti, aby žáci a učitelé tvořili dobře fungující tým. Bezpečné prostředí žáků je zajištěno, za sledované období nebyly řešeny žádné závažné případy rizikového chování žáků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání ve škole probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „*Umět a znát, abychom si v životě věděli rady*“ (dále ŠVP ZV), který byl aktualizován k 1. 9. 2023.

Škola žákům druhého stupně zajišťuje v rámci vzdělávání pestrou nabídku volitelných předmětů, které jsou vyučovány po skupinách v jednotlivých ročnících. Výběr je nabízen s ohledem na individuální předpoklady žáků, cílem je vést žáky k osobní odpovědnosti za výběr předmětů v závislosti na přijímacím řízení a dalším úspěšném studiu na střední škole. Zajímavou, specifickou organizací má v 7. a 8. ročníku předmět hudební výchova, kde jsou třídy děleny na skupiny, které se střídají po určitém období a učí se podle věku různým muzikálními činnostmi (hra na ukulele, hra na irskou píšťalu, pohybová průprava, rytmická průprava, hra na kytaru a hudební software). Obdobně je to i v tělesné výchově, kde je vyučována jedna klasická hodina a zbývající dvě v bloku již s konkrétním zaměřením na druh sportu (basketbal, plavání, florbal, badminton a kondiční cvičení). Žáci tak získávají základní dovednosti konkrétních sportů.

Sledovaná výuka vykazovala mnoho společných znaků. Všechny hospitované hodiny byly učiteli velmi dobře připravené, měly promyšlené vzdělávací cíle, které byly jasné, srozumitelné, splnitelné, v některých předmětech systematicky rozvíjely žákovské postoje. Ve výuce byli hlavní hybnou silou žáci, kteří účelně pracovali ve skupinách či dvojicích, experimentovali, sami se snažili objevit nové poznatky či souvislosti, byli aktivní, motivovaní, účinnost výuky podporovala práce s chybou. Pedagogové v procesu učení působili jako koordinátoři či průvodci, v případě potřeby žákům pomáhali, především však zajišťovali vhodné podmínky ke vzdělávání. Velkým přínosem výuky je kromě rozvíjení kompetence k řešení problémů také velmi dobrá úroveň komunikace, žáci dokáží vysvětlit svoje řešení, svůj náhled na problematiku daného tématu, učí se v kolektivu domluvit na postupu, diskutovat, argumentovat. Efektivitu sledovaných hodin výrazně podporovala názornost výuky, pedagogové využívali množství didaktického materiálu, vedli žáky

k uvědomění si souvislostí mezi učivem a situacemi běžného života. Jen výjimečně, např. při výuce anglického jazyka, byla všemi žáky účelně využita digitální technika, která jinak sloužila hlavně pedagogům k prezentaci učiva. Žáci pro vyhledávání informací prostřednictvím digitálních zdrojů měli ve sledovaných hodinách malý prostor. Častá formativní zpětná vazba podněcovala žáky k dalšímu učení, žákovské sebehodnocení probíhalo podle předem známých kritérií, v závěru výuky se pravidelně vyskytovalo shrnutí učiva a v části hodin i jejich zhodnocení. Ve sledovaných výchovných předmětech žáci při všech činnostech projevovali zájem a velké zaujetí, např. pro hru na hudební nástroj, i když mezi nimi byly velké rozdíly v dovednostech. Při sportovních aktivitách prokazovali týmového ducha a smysl pro spravedlnost. Ve všech hospitovaných hodinách panovala pozitivní a přátelská atmosféra vycházející ze vzájemné důvěry a respektu, žáci dodržovali nastavená pravidla, bez obav pokládali otázky, sdělovali své názory.

Vzdělávací program školní družiny plně koresponduje se ŠVP ZV. Jejich propojenost je zajištěna zejména tzv. asistentskou činností vychovatelek školní družiny ve třídách prvního stupně. Průběh činností odpovídal cílům zájmového vzdělávání. Žáci měli po dopoledním vyučování dostatek času pro pohybovou relaxaci, hru, odpočinek i rozvoj nadání v rámci nabízených aktivit. Během pobytu ve školní družině mohou žáci navštěvovat různé zájmové kroužky. Námetry činností, tematické oslavy a další organizované aktivity přispívají ke smysluplnému trávení volného času žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Úroveň vzdělávání v jednotlivých předmětech monitorují učitelé obvyklými prostředky pedagogické diagnostiky (rozhovor, pozorování, písemné ověřování znalostí atd.). V souhrnu tyto údaje o učebním pokroku žáků přináší učitelům informace o míře osvojení očekávaných výstupů v příslušných předmětech a pomáhají vhodně zacílit příští vzdělávací nabídku.

Ze zhlédnuté výuky bylo patrné, že se žáci při učení ve skupině dokáží domluvit na společném postupu, nečiní jim však problémy ani učit se samostatně. Výsledky své práce spolužákům většinou náležitě zdůvodnili, vysvětlili, velmi dobře byla rozvíjena komunikativní kompetence. Žáci při výuce pracovali aktivně, sami odhalovali nové poznatky, učební úlohy zpravidla vyžadovaly užití vyšších myšlenkových operací, důraz na osvojování kompetence k řešení problémů byl zřejmý ve všech hospitovaných hodinách. Sociální a občanské kompetence jsou naplňovány rovnoměrně, napříč vzdělávacím procesem. Škola klade důraz na vytváření přátelských vztahů založených na spolupráci, které příznivě ovlivňují sociální klima školy. Výbornou úroveň výuky anglického jazyka každoročně potvrzují výsledky certifikované jazykové zkoušky *University of Cambridge*, osvědčující jazykové dovednosti vycházejících žáků na stupni státní maturitní zkoušky či státní jazykové zkoušky základní. Talentovaní žáci mají možnost reprezentovat školu v některých předmětových soutěžích a olympiádách, což dále přispívá k rozvoji jejich nadání.

Celkové hodnocení výsledků vzdělávání na vysvědčení má na prvním stupni individualizovanou slovní formu, na druhém stupni je využívána klasifikace s přílohou obsahující slovní hodnocení chování a přístupu žáka ke vzdělávání, které odráží úroveň jejich osobnostně sociálního rozvoje. Na konci školního roku 2022/2023 prospělo s vyznamenáním 60 % žáků starších ročníků, což je poměrně vysoký počet, který ovšem potvrzují výsledky externího testování (včetně komerčního). V něm žáci dosahují výborných, výrazně nadprůměrných výsledků, což souvisí s kvalitou výuky, kterou provází,

jak již bylo zmíněno výše a také při minulé inspekční činnosti, bezpečná atmosféra respektující individuální možnosti žáků. Výsledky testů jsou analyzovány a vedou k případným korekcím v oblasti řízení pedagogického procesu.

Služby školního poradenského pracoviště zajišťují výchovná poradkyně, která je současně i metodickou prevence, a školní speciální pedagožka. Obě účelně koordinují podporu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, spolupracují se školskými poradenskými zařízeními, poskytují pomoc učitelům při naplňování podpůrných opatření. Speciální pedagožka vedle přímé reedukace vzdělávacích obtíží žáků se věnuje organizačnímu a metodickému vedení asistentů pedagoga, kteří se vhodně zapojují do vzdělávacího procesu a jsou tak nápomocni žákům i učitelům. Pro žáky ohrožené školním neúspěchem připravovali pedagogové doučovací aktivity realizované v rámci *Národního plánu obnovy*.

Závěry

Vývoj školy

- Zlepšení materiálních podmínek pro vzdělávání žáků školy,
- změny v personálním obsazení ve vedení školy,
- navýšení kapacity školy a školní družiny.

Silné stránky

Základní škola

- pedagogové školy sdílejí strategii rozvoje školy a aktivním přístupem napomáhají k realizaci stanovených cílů (1.1)
- pestrá vzdělávací nabídka volitelných předmětů umožňuje žákům výběr předmětů podle jejich zájmu a nadání; promyšlená organizace předmětu tělesná výchova umožňuje žákům zvládnout základy vybraných sportů a v hudební výchově mohou získat základní dovednosti ve hře na hudební nástroj, rytmické pohybové dovednosti a další (1.2)
- vzájemné vztahy mezi vedením a pedagogy a žáky vytvářejí bezpečné a pozitivní klima ve škole zajišťující pohodové podmínky pro vzdělávání (1.4)
- pozitivní sociální klima v pedagogickém sboru dokládá vzájemně výborné mezilidské vztahy mezi pedagogy i ostatními zaměstnanci školy (2.1)
- dlouhodobě funkční a účinný systém organizovaných mimoškolních akcí zaměřený zejména na preventivní strategie rizikového chování žáků, na podporu jejich sebevědomí a vytváření pozitivních sociálních vazeb mezi nimi s využitím vlastních vytvořených metodických příruček pro jednotlivé ročníky (2.2, 4.4)
- ke kvalitě poskytovaného vzdělávání žáků přispívá pravidelné každoroční testování, žáci v něm dlouhodobě dosahují výborných výsledků (5.1)

Školní družina

- organizační a manažerské dovednosti vedoucí vychovatelky přispívají k souladu v naplňování vzdělávacích cílů školy a školní družiny (1.3)
- operativní řešení výchovných situací a vstřícná komunikace vychovatelek se žáky a jejich rodiči pomáhá udržovat pozitivní atmosféru a kvalitu zájmového vzdělávání (2.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- méně využívané digitální technologie žáky ve sledované výuce (4.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Příklady inspirativní praxe

- pestrá nabídka volitelných předmětů a organizace vzdělávání v předmětech tělesná a hudební výchova umožňuje žákům školy směřovat svoje vzdělávání podle zájmu a nadání
- doplňující program „*Spolu to dokážeme*“ zaměřený na prevenci rizikového chování žáků od 1. do 9. ročníku pomáhá budovat pozitivní postoje žáků, podporovat jejich sebevědomí, vzájemný respekt a pomoci utvářet sociální vazby
- výborné manažerské schopnosti ředitele školy dlouhodobě udržují vysokou úroveň vzdělávacího procesu ve škole a zajišťují tak trvale vysoký zájem rodičů budoucích žáků

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- více využívat ve výuce digitální technologie
- u nových učitelů zaměřit pozornost na jejich spolupráci s asistentem pedagoga

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 19. 9. 2023
3. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „*Umět a znát, abychom si v životě věděli rady*“, platný ve školním roce 2023/2024
4. Školní vzdělávací program školní družiny, platný ve školním roce 2023/2024
5. Školní řád, platný ve školním roce 2023/2024
6. Pedagogicko-organizační informace, dokument platný ve školním roce 2023/2024 (příloha školního řádu)
7. Vnitřní řád školní družiny, platný ve školním roce 2023/2024
8. Třídní knihy, přehledy výchovně vzdělávací práce, vedené ve školním roce 2023/2024
9. Záznam z pedagogické rady, ze dne 31. 8. 2023
10. Rozvrhy vyučovacích hodin tříd a učitelů, platné ve školním roce 2023/2024
11. Plán dalšího vzdělávání na školní rok 2023/2024

12. Dokumentace k poskytování poradenských služeb a prevenci ve škole vedená ve školním roce 2023/2024
13. Metodické příručky pro 1. – 9. ročník (výukový seminář, sportovní kurz, projektové dny a další)
14. Inspekční zpráva, čj. ČŠIE-886/17-E, ze dne 10. 11. 2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Hana Rozsypalová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Mirka Machková, školní inspektorka

Mgr. Jarmila Jašková, školní inspektorka

Bc. Lenka Kalinová, kontrolní pracovnice

16. 10. 2023